

Annotatie voorstel 1,5 meter economie

Inbreng

Bezwaar bij aanpak: aansluiten bij arbowet

- SZW heeft een fundamenteel bezwaar bij de voorgestelde aanpak. Dat betreft de inbedding van de protocollen in hiervoor relevante wetgeving, namelijk de arbowet.
- Dit bezwaar betekent ook dat de voorgestelde structuur moet worden aangepast.
- Het bezwaar kent zowel een proces als een inhoudelijke kant:
 - o Proces: de totstandkoming van protocollen in branches, sectoren en bedrijven moet (ook) bottom-up gebeuren. Dit is essentieel voor het borgen van de inbreng van werknemers; en daarmee voor het draagvlak en de compliance (los van het feit dat dit de wettelijke systematiek is voor het komen tot arboconvenanten en de arbocatalogus).
 - o Inhoudelijk: het is belangrijk dat de inbreng van zowel werkgevers als werknemers wordt meegenomen om te komen tot de best mogelijke afspraken die ook daadwerkelijk werkenden beschermen en veiligheid garanderen.
- Wat betekent dit concreet voor de aanpak?
 1. Bevoegdheid voor opstellen protocollen moet conform de methodiek van de Arbowet een zaak van werkgevers en werknemers zijn (staat nu "opdracht aan ministeries". Da's niet logisch). Zelfs bij onderwijsinstellingen etc, zou dit door de instelling in overleg met werknemersvertegenwoordiging of vakbond moeten gebeuren.
 2. Voorstellen moeten vervolgens getoetst worden. Dit kan niet zonder meer door een ambtelijke werkgroep gedaan worden; hierin ligt o.a. een rol voor de Inspectie SZW. Normaal kost dit 13 weken. Dat is evident te lang. SZW zal met een voorstel komen hoe protocollen getoetst kunnen worden aan de arbowetgeving.

Kinderopvang

- KO is belangrijke randvoorwaarde voor ouders om weer aan het werk te kunnen en samenhang met onderwijs. Moet benoemd worden. Willen we uiteraard graag over meedenken. Lastig punt is dat KO-sector moeilijker gedeeltelijk open kan dan andere sectoren omdat:
 - o opengaan de voorwaarde is voor ouders om weer aan het werk te kunnen (dat verzorgt druk om voor veel kinderen open te gaan),
 - o uitsluiten van bepaalde groepen voor het gebruik van kinderopvang moeilijk te realiseren is in een private markt met private contracten (of het kost de overheid heel veel geld),
 - o mate van opengaan van KO nauw samenhangt met mate van opengaan PO.
- We zijn bezig met OCW om hier eea op te ontwikkelen. Lopen ook hier tegen financieringswijze van KO aan (via de ouders, met eigen bijdrage).
 - o Noodopvang cruciale beroepen zou een dwarsdoorsnijdend thema moeten zijn. Dat dwarsdoorsnijdend thema kan door SZW, OCW en VWS (met hulp van NCTV) worden opgepakt. Zijn we al mee bezig. Ter achtergrond:
 - Bij regulier opengaan van onderwijs en kinderopvang zien we een probleem ontstaan in het kunnen garanderen van 24/7 noodopvang voor kinderen van ouders in cruciale beroepen.
 - De noodopvang wordt nu namelijk georganiseerd op locaties van, met personeel van en uit financiële middelen van scholen en kinderopvang. Die buffer/basis valt bij regulier/gefaseerd opengaan (deels) weg

Overige punten:

- U kunt aangeven dat het proces wel heel erg ongelukkig is; betere afstemming had voorkomen dat zo'n fundamenteel punt zo laat in beeld komt.

- Gedrag en crowd control wordt beledigd bij BZK. Belangrijk is dat dit breed wordt opgevat, in de zin dat hierin ook de maatschappelijke effecten van de gemaakte keuzes tot uitdrukking komen. De gemaakte keuzes zullen anders uitpakken voor verschillende groepen; en dragen zo het risico in zich dat ze ongelijkheid vergroten. Dit moet worden meegewogen. Inbreng vanuit SCP of wetenschap kunnen hierbij behulpzaam zijn.
- Er ontbreekt een belangrijke randvoorwaarde: dat men rekening moet houden met dat maatregelen versoepeld kunnen worden, maar ook weer op enig moment strenger kunnen worden (aan en uit; denken in stapjes).
- Eerder is door zowel SZW als EZK gesproken met McKinsey, die 'om niet' kunnen bijdragen, oa met kennis over sectoren en internationale voorbeelden. EZK zou dit verder oppakken. U kunt vragen hoe McKinsey een ondersteunende rol in dit alles kan krijgen.
- Eerste deadline is 15/4, dat is komende woensdag. Enige realiteitszin op wat er dan opgeleverd kan worden zou behulpzaam zijn.

Inhoud

- De notitie vraagt ministeries om voor hun sectoren protocollen te ontwikkelen.
- De coördinatie ligt bij de IAO.
- De MCCB moet op 21 april instemmen met de protocollen.
- EZK benadrukt dat het gaat om de huidige situatie, niet om de situatie waarin contactbeperkingen kunnen worden teruggeschroefd.

Appreciatie

- De opstellers vd notitie lijken geen besef te hebben van de wettelijke kaders die hier gelden. Dat is enerzijds de rollen en verantwoordelijkheden rond het aanwijzen van Corona als A-ziekte (hiermee krijgt VWS en de Veiligheidsregio's bepaalde bevoegdheden), en anderzijds de Arbowet die betrekking heeft op de bescherming van werkenden.
 - o o Gevolg van dat eerste is dat VWS en veiligheidsregio's ivm het tegengaan van bestrijding bepaalde beroepsbeoefening kunnen verbieden en vanwege gevaar van verspreiding openbare gelegenheden kunnen sluiten (bijv horeca, musea, bioscopen, scholen, kinderopvang, etc). Ergo: als deze weer open zouden mogen/moeten, dan vergt dit een besluit van VWS/Veiligheidsregio's of de risico's daar met het protocol voldoende ingedamd kunnen worden.
 - o o Dan zijn er vervolgens bedrijven die zelf besloten hebben deuren te sluiten omdat ze hun werken niet kunnen uitvoeren met de maatregelen van RIVM (volgens mij zijn dat vele contactberoepen) en bedrijven die vanwege terugloop van klanten gesloten zijn (bijv winkelcentra etc). Daarvoor is in principe geen besluit van VWS/veiligheidsregio's nodig, maar moet men wel cfr arbowet goede invulling geven aan bescherming van werkenden.
 - o o Arbowet: Alom geldt dat de protocollen de invulling zijn van de bescherming van werkenden. Waarbij de richtlijnen van RIVM als de stand der wetenschap en der techniek kunnen worden opgevat.
- Rol van (I)SZW op arbogebied kan daarbij volgende zijn:
 - o o Helpen met kennis over goede protocollen en waar men iig aan moet denken (best practices)
 - o o Toetsen van protocollen: volgens de methodiek in de arbowet zouden de protocollen als een addendum op arbocatalogi van branches en sectoren gezien kunnen worden, die worden getoetst door ISZW. Is op dit moment een proces met lange doorlooptijd, maar verkend zou kunnen worden of het sneller kan.
- Let wel! Mijn ervaring met de protocollen tot nu toe (bouw, transport) is dat de discussie altijd zit op de ruimte die de sector zoekt op het moeten hanteren van de 1,5e meter. Daarbij wel

waarschuwing dat als de protocollen vooral allerlei uitzonderingen daarop gaan aangeven, dan streven we het hele doel voorbij. Een 1,5e meter samenleving, moet wel 1,5e meter als uitgangspunt hanteren. Dat is niet onderhandelbaar!